

Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

Meldal Sparebank - 31.12.2015

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav.....	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	4
4.	Kreditrisiko og motpartsrisiko	5
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	5
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.....	6
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	6
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål.....	9
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	9
4.9	Motpartsrisiko knyttet til derivater	10
5.	Egenkapitalposisjoner.....	10
6.	Renterisiko	11
7.	Styring og kontroll av risiko	12
7.1	Formål og prinsipper for ICAAP.....	12
7.2	Styring og kontroll av enkeltrisikoer.....	13
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	17

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3).

Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2015 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

Det vises til annen litteratur for en nærmere beskrivelse av kapitaldekningsreglene.

2. KONSOLIDERING

Tabellen gir en oversikt over tilknyttet selskap som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett/orretnings-konto	Type virksomhet
Sentrumsbygget Løkken DA	4	1.283	50 %	50 % Løkken Verk	Investering og drift av fast eiendom
Hemne og Orkladal Eiendomsmegling AS	110	1.100	33 %	33 % Orkanger	Eiendomsmegling

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Bankens ansvarlige kapital består av sparebankens fond og gavefond med fradrag for ansvarlig kapital i finansiell sektor og en fondsobligasjon.

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises beregningsgrunnlag for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag.

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	326.521
Gavefond	3.968
Sum egenkapital	330.489
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-11.397
Sum ren kjernekapital	319.092
Fondsobligasjoner	50.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-21.775
Sum kjernekapital	347.317
Netto ansvarlig kapital	347.317
Eksponeeringskategori (beregningssgrunnlag etter risikovekt)	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	3.330
Institusjoner	12.471
Foretak	218.601
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.099.311
Forfalte engasjementer	1.202
Obligasjoner med fortrinnsrett	9.214
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	1.489
Andeler i verdipapirfond	16.586
Egenkapitalposisjoner	58.605
Øvrige engasjementer	140.372
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.561.181
Beregningssgrunnlag for operasjonell risiko	138.686
Sum beregningsgrunnlag	1.699.867
Kapitaldekning i %	20,43 %
Kjernekapitaldekning	20,43 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,77 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2015 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 110 millioner:

Buffertype	Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2015 i mill kr
Bevaringsbuffer	42
Systemrisikobuffer	51
Motsyklisk buffer	17
Kombinert bufferkrav	110

Banken har 243 millioner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	11,05 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	11,05 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Misligholdte engasjement

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Ikke misligholdte engasjement

Ikke misligholdte engasjement er engasjement som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon i kombinasjon med verdien av bankens sikkerhet tilsier at et tap er sannsynlig.

Verdifall

Bankens utlån vurderes i utgangspunktet til virkelig verdi. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Vesentlige økonomiske problemer hos kunder, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs og utsettelser eller mangler ved betalinger ansees som objektive bevis på at kundefordringen må nedskrives.

Objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall er negative endringer i betalingsstatus til kunder i gruppen eller nasjonale eller lokale økonomiske forhold som korrelerer med mislighold i utlånsgruppen. Nedskrivningen utgjør forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Nedskrivning på grupper av utlån er foretatt ved å inndelegge kundemassen i bransjer.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Engasjementsvurderinger foretas kvartalsvis. Misligholdte engasjement vurderes spesielt. Sikkerheter vurderes til påregnelig salgsverdi redusert med salgskostnader. Differansen mellom pålydende og neddiskontert forventet kontantstrøm nedskrives. Bankens næringslivsengasjementer inndeles i tre risikoklasser etter kundens soliditet og inntjening. Disse gjennomgås flere ganger pr. år. Alle større privatengasjement blir gjennomgått med hensyn til om det er nødvendig med nedskrivninger.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	5.749	14.250		19.999
Lønnstakere o.l.	1.658.985	124.064	961	1.784.010
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	292.337	54.168	1.829	348.334
Industriproduksjon	102.689	18.979	603	122.271
Bygg og anlegg	63.399	18.053	5.843	87.295
Varehandel, hotell/restaurant	43.663	12.580	12.973	69.216
Transport, lagring	30.662	9.935	6.060	46.657
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	248.346	31.787	1.780	281.913
Sosial og privat tjenesteyting	30.156	14.334	1.189	45.679
Sentralbank	59.116			59.116
Kredittinstitusjoner	182.480		18.499	200.979
Sum	2.717.582	298.150	49.738	3.065.470
Meldal kommune m/omland	1.441.998	203.343	40.287	1.685.628
Sør-Trøndelag fylke øvrig	689.737	52.231	7.402	749.370
Oslo, Akershus	269.697	16.377	2.049	288.123
Øvrige fylker	316.150	26.199		342.349
Gjennomsnitt²	2.615.329	281.201	76.792	2.973.322

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	423.270	30.113	143.402	569.315	1.422.490	128.992	2.717.582
Ubenyttede rammer			133.831		164.319		298.150
Garantier				42.804	6.934		49.738
Sum	423.270	30.113	277.233	612.119	1.593.743	128.992	3.065.470

¹ etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år
Lønnstakere o.l.	939	91	90	95
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Industriproduksjon		7.765	3.850	2.850
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	70			-
Sosial og privat tjenesteyting		1.601	700	(1)
Sum	1.009	9.457	4.640	2.944
Meldal kommune m/omland	709	9633	4550	2945
Sør-Trøndelag fylke øvrig	230			9
Oslo, Akershus				
Øvrige fylker	70	91	90	-10

¹ Kun individuelle nedskrivninger

Banken har ingen avsetninger på garantier.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)

Utlån

Individuelle nedskrivninger på utlån

Individuelle nedskrivninger 01.01.	2.368
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-575
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	30
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2.850
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-33
Individuelle nedskrivninger 31.12.	4.640

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)

Utlån

Nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	8.495
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	1.145
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	9.640

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kr)

Utlån

Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	2.272
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	1.145
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	545
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	127
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-226
Periodens tapkostnader	3.863

Banken har ingen nedskrivninger eller kostnadsførte tap på garantier.

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Finanstilsynet tillater ratinger fra Standard & Poor's Ratings Services, Moody's Investors Service, Fitch Ratings og DBRS for å fastsette risikovekter.

Eksponeringskategoriene «Stater og sentralbanker», «Institusjoner», «Foretak», «Obligasjoner med fortrinnsrett» og «Andeler i verdipapirfond» er knyttet til ratingtabeller der offisiell rating kan avgjøre risikovektene på eksponeringene.

Eksponeringskategoriene «Lokale og regionale myndigheter», «Offentlige foretak» og «Institusjoner» har tilgang på å benytte hjemstatens rating for å fastsette engasjementets risikovekt.

Banken har 50 millioner i eksponeringer mot institusjoner, 33 millioner i eksponeringer mot kommuner og 47 millioner i pengemarkedsfond som ikke har offisiell rating.

Engasjementer uten rating får risikoklasse tilhørende staten de er etablert inn, for institusjoner og kommuner i Norge betyr dette en risikoklasse på 20 %.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Benyttede rating fra stat	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	59.116	59.116		59.116			
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	20.020	33.182			33.182		
Offentlige foretak	16.998	16.998		16.998			
Institusjoner	54.792	54.792		5.040	49.752		
Foretak	326.656	302.316					1 %
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.301.241	2.301.241				82 %	
Forfalte engasjementer	1.011	1.011				72 %	
Obligasjoner med fortrinnsrett	92.137	92.137		92.137			
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	7.445	7.445		7.445			
Andeler i verdipapirfond	54.527	54.527			47.425		
Egenkapitalposisjoner	86.917	86.917	33.021				
Øvrige engasjementer	202.883	197.250					
Sum	3.223.743	3.206.932	33.021	180.736	130.359		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom.

Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter.

Meldal Sparebank benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter som er ukjent for banken, skal dokumentere sin verdi gjennom offentlig takst. På eiendommer i bankens primærmarked, benyttes i tillegg til takst, bankens egen markedskunnskap ved fastsettelse av verdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Meldal Sparebank har ingen derivatkontrakter pr. 31.12.15

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Børsnoterte aksjer er klassifisert som omløpsmidler som inngår i en handelsportefølje og er i bankens regnskap vurdert til markedsverdi pr. 31.12.15.

Andre aksjer er klassifisert som langsiktig plassering, og vurdert til anskaffelseskost. Disse reguleres ikke for løpende kursendringer. Aksjene blir likevel nedskrevet dersom markedsverdi er vesentlig lavere enn bokført verdi og verdinedgangen skyldes forhold som ikke er av forbigående art.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjemekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
- børsnoterte aksjer	271	271	452	-66		
- andre aksjer og andeler	8.120	8.120		579		
Aksjer og andeler – strategisk formål						
- børsnoterte aksjer						
- andre aksjer og andeler	71.784	86.623		-985		

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisikoen er risikoen for at banken får tap på grunn av renteutviklingen i markedet. Dette vil få utslag hvis banken ikke klarer å tilpasse seg endringer i markedsrenten hurtig nok.

Markedsrenten vil påvirke utlånsrenter, innlånsrenter og avkastning på rentebærende papirer – som for eksempel obligasjoner.

Renterisikoen i bankens utlåns- og innlånsvirksomhet er lav, da utlån og innlån til fastrente er lav. Utlån og innlån med flytende rente kan justeres straks det skjer endringer i rentenivået. Finans-/avtalelovens varslingsfrister må overholdes. Det foretas løpende kontroll av hvordan bankens rentemargin utvikler seg.

Bankens styre har fastsatt en maksimumsramme på 3 mill. kroner som bankens renterisiko. Pr. 31.12.15 hadde banken en renterisiko på 0,6 mill. kroner.

Renterisiko	
	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-2.798
Utlån til kunder med rentebinding	-120
Rentebærende verdipapirer	-472
Øvrige rentebærende eiendeler	-203
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	135
Andre innskudd	3.085
Verdipapirgjeld	807
Øvrig rentebærende gjeld	187
Sum renterisiko	621

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også vurderer behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoeer, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoeene. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur. I tillegg gjennomfører banken en «omvendt» stresstest. I en slik stresstest bestemmer banken først hvilken kapitaldekning som er så lav at banken risikerer å bli satt under administrasjon og/eller overtatt. Deretter simulerer banken med forskjellige kombinasjoner av parameterverdier som i sum gir det resultat man har bestemt. Hensikten med en slik omvendt stresstest er å gi banken ytterligere kunnskap om hvor mye som skal til før bankens kapitaldekning faller under ett kritisk nivå. Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for ulike risikoer ved hjelp av ulike metoder:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko
- Systemrisiko
- Restrisiko

7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Meldal Sparebank er en forholdsvis liten kredittinstitusjon. Det er derfor et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy innebærer forsvarlig risiko. Banken har utarbeidet eget regelverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risiko.

Finansiell risiko deles inn i kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risiko, og hvordan banken har håndtert disse.

Risikostyringsfunksjonen er organisert som en integrert del av bankens internkontrollopplegg.

Ansvarlig avdelingsleder forestår her avviksrapportering til banksjef, som igjen sørger for videre rapportering til bankens styre i de situasjonene der det er påkrevet. Målingene foretas med jevnlig total kapitalvurderinger.

Kredittrisiko

Kredittrisikoen er risikoen for at banken påføres tap i forbindelse med kredittgivningen, dersom kunden ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser.

Kredittrisikoen er gjennom de vedtak som styret har gjort, med hensyn til retningslinjer for utlånsvirksomheten og bevilgningsreglement, sterkt redusert. Videre overvåkes kredittrisikoen gjennom risikoklassifisering, misligholds- og overtrekksrapportering. At våre vedtatte retningslinjer for kredittgivningen etterleves, følges opp gjennom vår internkontroll. Styret er av den mening at kredittrisikoen er innenfor forsvarlige grenser når det gjelder utlån, garantier og andre plasseringer.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som risiko for tap som skyldes utilstrekkelige eller feilslåtte interne prosesser, systemer og kontrollrutiner, menneskelige feil og forskjellige former for anslag mot banken som ran, underslag, brann og datakriminalitet. Risikoen avdekkes gjennom intern kontroll, systemtester og revisjonshandlinger, samt gjennom kompetanseheving. Administrasjonen er ansvarlig for å utvikle kontrollopplegget, men selve gjennomføringen av tilfredsstillende intern kontroll er den enkelte avdelingsleders ansvar. Disse rapporterer en gang pr. år til banksjef, som videre rapporterer til styret.

Ekstern revisor gir hvert år en uttalelse til styret om kvaliteten av internkontrollsystemet til banken, og om gjennomføringen av internkontrollen.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Eiendomsprisrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventede tap på lån til datterselskaper som er eiendomsselskaper (ofte er eiendomsmassen skilt ut i egne datterselskaper).

Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke klarer å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser ved forfall. Risikoen vil avhenge av bankens balansestruktur, likviditeten i markedet og bankens kredittverdighet.

Banken har som målsetting at det skal være rimelig balanse mellom innlån kunder og utlån, samt forskjeller i omløpshastighet og bindingstid på eiendels- og gjeldssiden.

Innskuddene fra kunder utgjorde i årsskiftet 84,3 % av utlånene. Banken har innlån fra kredittinstitusjoner med avtalte løpetid på 1,1 år og 2,2 år. Kortsiktig likviditetssvingninger er dekket gjennom etablerte trekkrettigheter.

Likviditeten følges opp daglig gjennom likviditetsbudsjettet og rapporteres til styret. Styret har satt måltall i forbindelse med bankens likviditetsstrategi og vurderer p.t. likviditetsrisikoen som lav.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntekstsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.

Strategisk risiko

Risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Systemrisiko

Systemrisiko defineres som risikoen for at hele det finansielle systemet rammes som følge av smitteeffekter når en eller flere finansinstitusjoner opplever problemer.

Banken håndterer systemrisikoen gjennom å diversifisere bankens pengeplasseringer. Selv om kjennetegnene ved en finansiell systemkrise er at den rammer bredt, så anses det som en stor fordel å spre bankens overskuddslikviditet fordi en eventuell krise ikke nødvendigvis rammer like hardt og på samme tidspunkt i alle finansinstitusjonene. Banken håndterer fundingrisikoen ved å ha god innskuddsdekning, og en betydelig reserve plassert i Norges Bank.

En systemkrise vil sannsynligvis medføre økte fundingkostnader for banken, og over tid vil dette redusere bankens inntjening. Banken er likevel så robust at det isolert sett ikke vil true bankens eksistens. Dersom en realøkonomisk krise skulle inntreffe og føre til unormalt høye tap, vil imidlertid bankens soliditet kunne komme under press.

Restrisiko

Restrisiko er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Meldal Sparebank
	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller 2 Bloomburgs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010686223
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet	Forskrift om beregning av ansvarlig kjernekapital. § 15. Annen godkjent kjernekapital
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskap
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	50 millioner
9	Instrumentets nominelle verdi	50 millioner NOK
9a	Emisjonskurs	100
9b	Innløsningskurs	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld – amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	27.08.2013
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdato
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	Calldato 16.07.2018, 50 millioner
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	3 mnd, hver rentebetalingsdato
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3m Nibor + 450 bp
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet
21	Vilkår om rentetøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Ja
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	Dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer til konvertering i henhold til det enhver tid gjeldene lovverk
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	Hel eller delvis
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	Annen godkjent kjernekapital
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Hvis utsteders kapitaldekning faller under de til enhver tid gjeldende minstekrav, eller under andre fastsatte minstekrav
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Sparebankens Fond
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A
Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.		

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1		
	herav: instrumenttype 2		
	herav: instrumenttype 3		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	303842	26 (1) (c)
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser		84
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	26647	26 (2)
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	330489	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdjusteringer som følge av kravene om		34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14	Gvinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-11397	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gvinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-11397	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	319092	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	49849	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	49849	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-21624	56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-21624	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	28225	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	347317	Sum rad 29 og rad 44
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	0	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468	
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst		468	
	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital		Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggs kapital		Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	347317	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital			
60	Beregningsgrunnlag	1699867		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	18,77 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	20,43 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	20,43 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	10 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	42497		
66	herav: motsyklisk buffer	16999		
67	herav: systemrisikobuffer	50996		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	12,43 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	33049	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver		62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	